

heden i fare. De stigninger i fødevarerpriserne, som OECD og Verdensbanken i 1993 spåede i deres reklameskrift for WTO – som jeg var inde på tidligere – er indtruffet. Hvad der derimod ikke er indtruffet, er den vækst i fødevarerproduktionen i den tredje verden, som optimister håbede på.

Fru Mariann Fischer Boel sagde, at det var på grund af krig og stridigheder. Min opfattelse er, at det også skyldes, at især småbønderns produktion i den tredje verden er afhængig af toldbeskyttelse og anden form for statsintervention. Efter mange år med strukturtilpasning i de fleste tredje verdenslande er statens kapacitet til at yde en beskyttelse og iværksætte udviklingsprogrammer i landområderne skåret ned til et minimum.

Frihandel er ikke vejen til fødevarerikkerhed, tværtimod. Det er ikke noget tilfælde, at 200 NGO'er har skrevet en erklæring op til topmødet, hvor de opfordrer til at standse liberaliseringerne på fødevarerområdet. En af deres kommentarer er, at mad er meget mere end en vare; det er en menneskeret. Det er den menneskeret, der spilles med i denne sammenhæng, og det er et hasardspil med 800 millioner menneskeliv, som Enhedslisten ikke vil være med til. Og frihandel med fødevarer fremmes af WTO, da liberalisering af handelen på de stærkes betingelser er hele verdenshandelsorganisationens væsen.

Derfor må vi gå en anden vej, have en anden politik og andre politiske fora end WTO. Et af omdrejningspunkterne for alternativet er og bliver protektionisme. Afviklingen af styringen af international handel skaber udstødning i såvel Syd som i Nord. Derfor er protektionisme ikke bare aktuel i Nord, men afgjort også i Syd. Der må sigtes mod en høj grad af selvforsyning og mod regional handel.

En gruppe engelske forskere har fremlagt et 10-punkts-forslag til ny protektionisme, og dér peges der bl.a. også på en økonomisk politik væk fra den globale ned til det regionale og lokale. I stedet for en global organisering må vi den anden vej. Økonomierne må udvikle sig lokalt og regionalt, og vi skal lægge vægten på lokal produktion og opfylde lokale behov.

Derfor er det afgørende for Enhedslisten, at man ikke lægger op til WTO, som man gør i den dagsorden, der er foreslået af regeringspartierne, hvori det hedder, at den internationale handelspolitik inden for rammerne af WTO udføres osv.

Det er et afgørende spørgsmål for Enhedslisten, at vi ikke her er med til at beslutte en opslutning omkring WTO. Det er heller ikke den samme skarpe formulering, som fremkom i landbrugsministerens tale, hvor der var meget større problematisering af WTO og understregninger af, hvordan ulandene kan melde fra og føre deres egen politik, hvilket er en meget mere nuanceret holdning.

Jeg mener ikke, at den dagsorden, der er foreslået af Venstre og De Konservative, der alene tager regeringens redegørelse til efterretning, peger på de nødvendige yderligere ting, som står både i regeringens dagsorden og i den, jeg selv har foreslået, og som i øvrigt er fremkommet ved intensive forhandlinger, der er foregået før mødet her. Og jeg synes derfor, at det er utrolig ærgerligt, når man i dagsordenen formulerer en præcisering af WTO's rolle, som hovedet ikke engang er tilfældet i landbrugsministerens fremlæggelse – for at gøre det fuldstændig klart, er det jo det egentlige skæringspunkt.

Så for at skabe mulighed for en fælles dagsorden vil jeg gerne trække den første dagsorden, jeg foreslog (D 10), og erstatte den med en dagsorden, hvori den eneste ændring er, at jeg i starten af mit dagsordensforslag indfører følgende:

»Idet Folketinget tager regeringens redegørelse til efterretning«, og derefter hedder det: »opfordrer Folketinget . . .«.

(Dagsordensforslag nr. D 13).

Jeg ved ikke, om det er tilstrækkelig begrundelse for dagsordenen og sikrer, at der ikke opstår misforståelser, sådan at jeg kan lade være med at læse den op i sin helhed.

Formanden:

Det tror jeg at hr. Bent Hindrup Andersen vil gøre alle en tjeneste med. Vi er klar over, at det kun er de to første linjer, der ændres, og den nye dagsorden vil blive omdelt, men jeg er nødt til først at spørge, om der er nogen, der ønsker at opretholde den af hr. Bent Hindrup Andersen foreslåede dagsorden. (Ophold). Det er der ikke.

Så vil jeg henholde mig til, at den nye dagsorden vil blive omdelt, og udelukkende læse de to første linjer af den nye dagsorden op:

»Idet Folketinget tager regeringens redegørelse til efterretning, opfordrer Folketinget regeringen til som led i deltagelsen i FAO's fødevarer-topmøde at arbejde for«, og resten er identisk, men det vil fremgå af det stykke papir, som vil blive omdelt i salen.